

ГРІХ СВЯТОСТИ

ВІРА ВОВК

РІО-ДЕ-ЖАНЕЙРО

2016

ОБКЛАДИНКА: ВВ

Авторка послуговується правописом Г.Голоскевича

Усі права застережені

1. СВЯТЕЦЬ

У лагідному сяйві вечора
Іде молитись до каплиці,
Що між деревами ясніє,
Мов білий цвіт камелії
В лавроволистому вінку,
Старий святець Лаврентій.

Його обличчя поорали
Роки, недуги, недостатки,
Стареча неміч, піст і зречення.

Усі свої роки життя
Віддав пустельник богомільний
На службу Пресвятому,
А ще й йому відданий пастві;
Усім був братом і слугою,
За всіх молився повсякдень,
Готовий на велику жертву
За вірну череду,

Бо кожного колись хрестив,
А багатьох вінчав,
І навіть декому давав свячені олії
На вічний упокій.

Він – батько простолюддя,
Він – народний святець:
Бере ягнятко на спину,
Приймає майку футболіста,
Жартує з молодими
І обіймає жебрака.

У бурій, волосяній рясі,
В сандалях на ногах,
Його зустрінеш часом
На базарі, серед продавців,
Чи в парку, серед картографів,
Чи перед будкою мандрівного театру,
Де разом з дітьми веселиться
З кумедного шимпанса

І паяца, що котиться землею

І робить стрибки, наче м'яч.

Він їм усім розказує про Бога,

Про Божу ласку й милосердя,

І радість Божих сотворінь.

2. БЛАГОВІСТЬ

Затихли гамори пташині,
У шибі загоріли світляки,
Повіяв легіт з ароматом
Дозрілих житніх колосків,
І ось мале нутро каплички
Налилось світлом волошковим:
Перед Лаврентієм з'явився
З обличчям ясної зорі,
В одежі з біленого лену,
Що оперезана навхрест
Дорогоцінним поясом,
Як на іконах, ангел Божий.

Він привітав старця поклоном
І мовив голосом флюяри:
– Я післанець небесних далей,
Мене Всевишній надсилає,
Щоб провістити тобі дар
Його батьківської десниці:

Усе, що ти попросиш від небес,
Те сповниться.

І передавши вістку,
Відлинув ангел.

А святець,
Навколішки перед хрестом,
Молився й дякував
За ласку Божої любови.

3. СУМНІВ

У своїй келії роздумує святець,
Про що йому від Господа прохати,
Про свою паству він молився
Кожного дня продовж років.
Раз йому від Предвічного прийшов
Такий великий скарб,
То треба б йому рівного прохання.

На світі стільки бід, тривог і сліз,
Що просять допомоги,
Та як йому, старцеві, розпізнати
Найбільшу із усіх потреб?

Десь пошесті винищують живе,
Лишають кочугури трупів,
Безлюдними стають оселі.
Ліси і води – без тварин;
Посухи перетворюють поля
В безлідний лан пустелі,

То знов дощі, немов біблійний Потоп.
Затоплюють міста і села,
А землетруси та вулкани
В руїнах залишають творчий лик
Палаців тв святинь...

Якій з усіх країн землі
Найбільш потрібна допомога?
Роздумує святець і вибирає
То цей, то інший край
На роздоріжжі власного сумління.

4. ДІТИ

Понісся голос сопілковий,
І келія, неначе келих,
Налилася вином весни:
Явилися діти у вишиванках,
Прекрасні китиці живі
Гарячобарвних квітників
У великоднім хороводі.

– Ми принесли тобі, дідусю,
Наші серця,
Кращі за писанки, якими
Пишається Земля Іскриста.
Ми хочемо, щоб ти пішов
Разом із нами оглядати
Усі її незнані чудеса,
Усі дива священні,
Які створила Господа десниця
На тій землі,
Що кров'ю і сльозами вмита.

Не відмовляйте дітям, діду,
Ви любите малят,
І люди нам про вас розповідали,
Як про святого батька.

Ми молимося повсякчас
За ваші помисли й почин.

5. К Р А Й

І як відмовити дитячому проханню?

Іде старець за дітьми,
І зараз за порогом
Підносяться до неба сині гори,
Шумлять смереки,
Лопочуть бинди водоспадів,
Далека полонина гомонить
У дзвониках овечок кучерявих
І калинових сопілок
Та, наче кошик різноквітний,
Розносить пахощі.

– Який прекрасний край!
Любується захоплений святець.

– Не все тут Божий рай, –
Відповідають діти.

– Усі ці гори покривали

Густі ліси, що правили за хату
Героям цього краю,
Та різновидим лісовим тваринам:
Ведмедам, оленям, вовкам.
Їх вирубали вороги,
Залишивши голі поляни,
Тому ця річка, що колись
Шуміла повновода
І на хреблі несла плоти хвостаті,
Тепер сльозавить по камінню.

А ця прекрасна полонина
Колись народові служила
На пашу для черед,
Тепер – добро чужинця,
Як також смуга лісу,
Де ми збирали ягоди й гриби,
Уже не наша...

Засмутився святець:
– Який диявол відбирає людям

Природну власність і руйнує
Таку божественну країну,
Як ця Земля Іскриста?

6. МЕРТВЕ СЕЛО

Біжить доріжка між кущами
З рожевим цвітом,
Дрозди цвіркочуть,
І ось в долині слобода
Хатами в зелені біліє.

Підходять ближче до садиб,
Але людей не бачать,
Не чути гамору розмов,
Не гавкне пес, і не запіє півень.
Усюди хлам, вибиті шиби,
Розпалий тин, хабаззя,
Де раніше, як видно, був квітник.
Паношить порожнява,
Неначе б вітер висушив життя.

– Що це таке? Голодомор,
Як у тридцятих? Тиф, чума?

– Молодь покинула село,
Поїхала до міста,
Або на заробітки, за кордон,
А старші повмирали...
Давніше тут, вінками
Плелися хороводи,
Дзвеніли сміх, пісні,
З бандур баляди й думи
Оповідали давні дії,
Щоб ми росли на них...

Старий Лаврентій
Обтер сльозу, що повзла по лиці.

7. РУЇНА

– У кожному селі стояла
Серед ялиць, чи яворів,
Достойна церква. Біля неї
Місцем молитви й почитань
Був цвинтар плеканий.

На Спаса, там святили на могилах
Плоди садів і роздавали дітям
Рожеві яблука, грушки, горіхи,
А молодим дівчатам
Ще й глядіюлі й далії
З краплинами свяченої води...

Тепер нема вже тих старих церков
Обкурених кадилом і свічками.
Їх розібрали, чи спалили,
А все дорогоцінне перебрали
Чужі музеї, або збірники...
На цвинтарях – потоптані гроби,

Повалені статуї з каменя...

А з роздоріж хрести багатозорі,
З заліза ковані сільськими ковалями,
Забрали, щоб стопити на гармати...

Такі слова плили з дитячих уст,
І сум стиснув Лаврентія
Побожне серце.

8. КАПЛИЧКА

Убога капличка
Стоїть на поляні,
Проста, невелика.

Зближаються лані,
Білки та куниці,
Олені рогаті.

Приносять Дитині
На Діви колінах
Гостинці незримі:

Звірине довір'я,
Любов безкорисну,
Де ласка безцінна.

Мов пахощі крину,
Святе милосердя
Голубить тварину.

Долоня прещедра:
Зозулям і дятлам
Мальовані пера.

Щоднини, щосвята
Лящить акафистом
Крилата громада.

Земля – дивне диво,
І діткам на втіху
Цю тайну розкрито,

Як серця надію,
Що й нас Божа Мати
Загорне в опіку,

Як вірна Покрова.

9. ДИКЕ ПОЛЕ

Розлогий степ від обрїю по обрїй,
Із скибів вугляних
Колоссями пшениця шелестить.
Це тут козацькі коні
Копитами орали Дике Поле
На плодовитий лан.

Перекотилися віки
Зі скитським золотом,
Із Біблією ґотів,
Із ідолами кам'яними
Наїзників-половців,
З татарськими шаблями...

І знову весь цей рай
З курганами, могилами-горбами,
Де спить козацьке братство,
Засіяли нові гроби,
Умиті морем сліз

Дружин, дітей і матерів...

На кобзі грає характерник,
До перших півнів,
Розказує про дії вікові,
Про жертву крові молодих,
Що для плодючості ланів
Чорною барвою малює
Іскристу Землю.

10. ІСТОРІЯ

Іде старець услід за дітьми
Містами й селами
Землі Іскристої.

Він слухає
Легенд, баляд і дум,
Голос бувальщини, про рід,
Який ту землю
Орав і засівав зерном,
А також замками, палацами
Й злоголавими холмами,
Наче диво,
Аби сповнилося пророцтво Первозванного.

Про рід,
Князів, героїв і святих,
Який у лютих війнах,
У наїздах, у розбійницьких здобичах,
Як лицар, як козак і як стрілець

Щитом грудей
Ту землю захищає
Довгі тисячоліття,
З первовіку до нинішнього дня.

– Проси Всевишнього за нашу землю!–
Благають діти.

– Яка жорстока казка! –
Роздумує Лаврентій,
І прокидається
У власній келії.

11. ПІВНІЧНА З'ЯВА

Вже землю огорнула
Глибока північ.
Навколішки Лаврентій
Задумав сповістити Богу
Своє прохання.

Аж тут знічев'я перед ним,
У довгій мантиї й киреї,
Що вся рубінами блищала,
Немов пожар великий,
З'явивсь якийсь архиерей:
В руці коштовна патериця,
Як символ влади, а з-під брів
Проникливі очиці розсivalи
Дурманний опій.

Задрижав
З переляку Лаврентій
Перед достойним духом,

Однак архиєрей

Глибоко перед ним вклонивсь

І мовив лагідні слова:

– Прости в глибоку ніч

Непрошеним відвідинам,

Але мене оправдує

Братня любов:

Доводиться тебе остерегти

Перед помилкою,

Бо знаю, що бажаєш

Від Усевишнього просити

Найбільшої з можливих ласк.

Я покажу тобі

З усіх потреб найпотребнішу,

Щоб ти отримав за свій чин

Найвищу нагороду.

Гляди, гляди!

12. П Е К Л О

Перед святцем відкрилася
Глибока челюсть.

У кур'яві густій
Бродили страхопуди
В горючій баговинні
Й жували золоті монети.

В коронах і чільцях потвори
Повзли землю,
В люті кусаючи власні долоні..

Обезні велетні,
Обвішані медалями,
Лежали на колючих борознах,
І корчилися з болю
В холодному вогні.

– Це пекло! – зрозумів
Зворушений Лаврентій.

– Так, це пекло, – відповів
Архиєрей святцеві.
– Ти бачиш тут
Тільки найлегші з мук,
Що незчисленні й віковічні.
Чи знаєш, що то значить?
Ці страдники обідрані з надії
На смерть, бо тут її нема.
Ти розумієш, що то –: вічність?

Нема провини на такі
Жорстокі кари.
Тому приходжу нині
Застукати до твого серця:
Проси Всевишнього,
Щоб скоротив страждання,
Замкнув пекольну браму
І відпустив ті душі в мирі.
Буде безсмертною твоя
Заслуга людству.

13. ГОСПОДНЯ КАРА

Лаврентій з реверансом відсахнувся:

– Владико, я ціную

Вашу глибоку людяність,

Широку щедрість.

Однак, ці душі тут платять

За життєві тяжкі провину:

Захланність на багатство,

Пиху і самолюбство,

Розбещену сваволю.

О, я пізнав їх чини,

Мандруючи недавно з дітьми

Іскристою Землею,

Обдертою з Господніх дарів

Грабіжними руками

Розбійників та гендлярів

Добробуту чужого.

Пізнав народожерів,

Що нищили красу
І розсівали ложні вісті
По всіх усядах,
Аби оправдатися перед світом.

Якщо просити Господа
Про дар блаженства й миру,
То перше для покривдженого,
А не для кривдника.

14. В І Д С І Ч

Блаженно усміхувся ієрарх:

– Мій сину,

Ви міряєте людськими мірилами,

Не понадлюдськими.

Ідеться про небесні міри,

Аби спасти все грішне людство

І доказати велич добродійства

Усім, хто просить милосердя

Від мук сумління,

Тим, хто запізно

Благає прощення за грішний чин.

Глядіть! Глідіть!

Тут дівчина, що покохала

Чужого мужа,

Метнувшись в розпуці

Із хмародера

Вмивається сльозами.

А тут юнак, якого
Недобре товариство потягнуло
На грішний плай,
Прокинувшись запізно,
Тепер зітхає гірко
І проклинає сам себе.

Невже не більше важно
Чинити добре діло
Розкаяному грішнику,
Ніж праведному,
Який уже в опіці всіх святих?

15. МОЛИТВА ЗА ПЕКЛО

Отець Лаврентій

Склонив чоло в покорі

Перед архиєреєм.

Потім підвів до неба очі

І мовив так:

– Предвічний Боже,

Ти, Сотворителю останніх істин,

Ти, що негіднику-мені

Довірів вибір на прохання

Яке сповниться.

Ось воно, послухай,

І дай своє благословення:

Розкрий широко браму Пекла,

Розкуй кайдани грішників,

Дай пільгу їхнім страстям,

Щоб вільні в мирі прославляли

У вічності Твоє ім'я.

Не погорди словами серця,
Бо не гординя, тільки Твій слуга,
Клонившись до землі,
Прохає ласки.

Людський рід

То – грішники слабкої волі,
Немов стебло у вітрі...

Розсій з відвічної долоні
Свою безмірну щедрість.

16. Г Р І Х

Затих знічев'я солов'їв
Концерт щонічний,
Застигло листя в шеморі,
Затримав віддих вітер,
Погасли зорі,
Лиш каганець заблимав,
Наче повіка, що сльозу втирає.
Здалека покотився грім,
Як голос докору.

Святець здригнувся, заболіло
Його старече серце.

– Невже я попрохав чогось,
Що не дозволене людині?
Невже це гріх
Прохати за помилування грішних?
Невже я своїм чином заслужив
На кару від небес?

Скажи мені, Пречиста Мати,
Бо дух мій у скорботі
Від сумніву.

Він глянув на ікону Богородиці
Й помітив, як її лицем
Котилася сльоза.

17. РЕГІТ САТАНИ

Понісся регіт за спиною
На взір бляшаних тарілок,
І голос, наче ключ в іржавім замку
Заскреготав:

– Ну що ж? Зловився,
Наче карась на вудку,
Наївний діду! Добре діє
Пекольна пропаганда! –

Лаврентій глянув і узрів
Як з іерея обсипались царські шати,
І перед ним стояв
Оголений і темний дух.

– Вправді , святцеві не вдалось
Нас відкупити і замкнути Пекло,
Але хіба хто хоче
Служити Богові за дрібняки,

Коли у Пеклі маємо дозвілля
На гнів, ненависть і прокльон?
Ми – лицарі сваволі,
А ти нам догодив,
Бо Господа полоскотав
Своїм проханням.

Він ще довго
Буде сверблячку чухати, тому,
Що ти, Його святець,
Віддав за Пекло дар любови!

Ми радо приготуємо тобі
У нашім царстві кубелечко,
Коли надійде Костома
Й косою замахне.

Прощай!
Довіку вдячні за прислугу!

18. Д О К І Р

Як тільки зник Сатана,
З'явивс ангел із суворим лицем:

– Чому ти не слухав
Щирих благань тих діток,
Що водили тебе по Іскристій Землі?
Хіба забув ти, що діти
Небесам найдорожчі
Дзеркала святости?

Ти дався підмовам
Фальшивого архиєрея,
Що в серці збудив
Милосердя для грішників.
Хіба ти забув
Про жертву Христа
За всіх грішників світу?
Ти хотів бути ще милосерднішим,
Бути Спасителем?

Пекло – це тайна Господня,
Воно – одна з вічної істин.
Ніхто не дізнався,
Навіть і ми, з Ангельських Чинів,
Не бачили, що там коїться.
Одне нам відоме тільки –:
Любов там не існує. –

Після таких гірких слів
Ангел відлинув.

19. К А Я Т Т Я

О, як болить цей гріх
У зраненій душі святого,
Які пекучі муки
Переживає благородне серце!
Бо тільки праведник
Способний до коріння відчувати
Свою провину.

Навколішки, Лаврентій простягнув
Руки до Богоматері й молився:

– Пречиста Діво-Мати,
Дивись на свого вірного слугу,
Що нехотя так важко образив
Твого Єдинородного,
Й відмовив дітям-сиротам
На їх прохання.

Людина – віддана спокусам,
Несвідома гріховної хвилини,

Слабка, на взір стебла у вітровію,
Не вміє встояти

Тільки з Твоєю ласкою блаженні вибранці,
Наче дуби підносять чола блискавицям,
І радше спопеліють, ніж здадуться.

Я, грішний, не зумів
Стояти явором, чи дубом.

Повалився

Від леготу весняного...

Прости! Прийму хоч найстрогішу кару
Від Твого Сина, за Його любов.

20. О Р А Н Т А

Повіяв легіт з ароматом
Троянд, конвалій і лілей,
Проміння лагідне залляло
Малу капличку.
Старий Лаврентій підвів зір
Узрівши Матір Божу,
Яка зійшла з ікони й ніжним жестом
Поклала руку на його чоло.

– Лаврентію, приношу з неба
Потіху й мир:
Господь простив тобі
Твій гріх сумління.

А той народ,
Який віддав себе під мій покров,
Усіх його героїв,
Усіх сиріт і вдів,
І матерів, і наречених,

Сама, як рідних діток захищу.

Оранта буде день і ніч

Благати свого Сина

За всю Іскристу Землю,

Як довго світять сонце й місяць

Над білим світом.

21. Б Л А Г А Н Н Я

Богородице й Мати наша,
Діво Маріє!
Поклади нам руку свою пресвяту
На чоло й на серце,
Щоб наш ум і наша любов
Були Тобі до вподоби,
Щоб ми завжди ходили стежками
Твого єдиного Сина!

Бо світ – повний дешевих принад,
Дзвенить золотими монетами,
Продає за один гріш свого брата,
Гордо сідає на престол
Предвічного Маєстату,
Запивається винами,
Що призначені на Причастя.

Не дозволь на святотатство
Заяложених рук.

Бережи слабосильну людину,
Чисту творчість її душі
Від пекольного зазіхання.

Нашій Землі Іскристій віддай
Усе, що їй приналежне,
Прийми душі її героїв до себе,
І благослови нас усіх повсякчас
На працю, на мир, на цвітіння.

З М І С Т:

1. СВЯТЕЦЬ.....	3
2. БЛАГОВІСТЬ.....	6
3. СУМНІВ.....	8
4. ДІТИ.....	10
5. КРАЙ.....	12
6. МЕРТВЕ СЕЛО.....	15
7. РУЇНА.....	17
8. КАПЛИЧКА.....	19
9. ДИКЕ ПОЛЕ.....	21
10. ІСТОРІЯ.....	23
11. ПІВНІЧНА З'ЯВА.....	25
12. ПЕКЛО.....	27
13. БОЖА КАРА.....	29
14. ВІДСІЧ.....	31
15. МОЛИТВА ЗА ПЕКЛО.....	33
16. ГРІХ.....	35
17. РЕГІТ САТАНИ.....	37
18. ДОКІР.....	39
19. КАЯТТЯ.....	41
20. ОРАНТА.....	43
21. БЛАГАННЯ.....	45